

สำนักงานเขต มหาวิทยาลัยบูรพา

๓ แสนสาม ๐ เมือง จ.ระยอง

ความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัว
ผู้ป่วยเด็ก ในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ชลิตา ผิวเหลือง

๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗

333228

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว

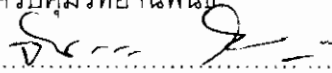
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม ๒๕๕๔

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชลีน่า ผิวเหลือง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

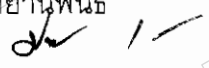
.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา วัชรสินธุ์)

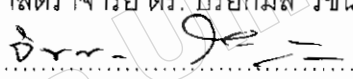
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เดียววิศเรศ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

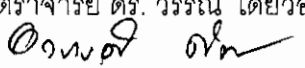
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรียมล รัชกุล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา วัชรสินธุ์)

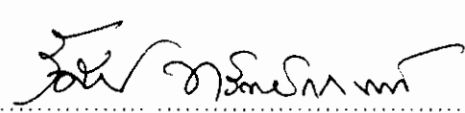
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เดียววิศเรศ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารุณี ดินนาน)

คณะพยาบาลศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิภา ทรัพย์กรานนท์)

วันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิเศษ กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วิไลพรรณ สวัสดิ์พาณิชย์ รองศาสตราจารย์ ดร.เมธีรัตน์ ภาครูป แพทย์หญิงภาวินี เหลืองอ่อน ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยคณาจารย์ในภาควิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว ตลอดจนคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลบางละมุง ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลอ่าวอุดม ที่ได้อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณครอบครัวผู้ป่วยเด็กทุกท่านที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้พิมพ์หนังสือและวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ปรากฏในบรรณานุกรมซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้อ้างอิงทางวิชาการ

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวและเพื่อน ๆ รวมทั้งผู้ร่วมงานทุกท่าน ที่สนับสนุน ห่วงใยและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ชลีนา ผิวเหลือง

47921797: สาขาวิชา: การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว)

คำสำคัญ: ความต้องการการดูแล/ การได้รับการดูแล/ การดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง/

ผู้ป่วยเด็ก

ชลิษา ผิวเหลือง: ความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็ก ในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี (NEEDS AND RECEIVING OF THE FAMILY-CENTERED CARE OF FAMILIES WITH ILL CHILDREN AT ONE COMMUNITY HOSPITAL IN CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: จินตนา วัชรสินธุ์, Ph.D., วรณี เดียววิเศษ, Ph.D., 84 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็น บิดา มารดา หรือผู้ดูแลหลักของผู้ป่วยเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด ถึง 13 ปี ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี จำนวน 198 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยเด็กและครอบครัว และแบบสอบถามความต้องการและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็ก ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และทดสอบความเชื่อมั่น ด้วยวิธีของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.82 และ 0.76 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ One-way ANOVA ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็ก มีความแตกต่างตามวัยของเด็ก และประเภทความเจ็บป่วย ($F = 200.8, 11.8 p < .05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. การได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็ก มีความแตกต่างตามวัยของเด็กและประเภทความเจ็บป่วย ($F = 59.56, 16.48 p < .05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลต่างคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็ก จำแนกตามวัยของเด็ก และประเภทความเจ็บป่วย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 81.52, 81.52 p < .05$)
4. ผลต่างคะแนนเฉลี่ยการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็ก จำแนกตามวัยของเด็ก และประเภทความเจ็บป่วย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 81.52 p < .05$)

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าครอบครัวที่มีเด็กป่วยอายุน้อยมีความต้องการการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางมากกว่าครอบครัวที่มีเด็กป่วยอายุมากกว่า แต่ได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางน้อยกว่าครอบครัวที่มีเด็กป่วยอายุมากกว่า และครอบครัวที่มีเด็กป่วยประเภทวิกฤตมีความต้องการการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางมากกว่าครอบครัวที่มีเด็กป่วยประเภทเฉียบพลันและเรื้อรัง แต่ได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางน้อยกว่าครอบครัวที่มีเด็กป่วยประเภทเฉียบพลันและเรื้อรัง ดังนั้นโรงพยาบาลที่ดูแลเด็กเหล่านี้ควรให้ความสำคัญและให้การพยาบาลที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางตามความต้องการของครอบครัวเด็กป่วยที่มีอายุและประเภทความเจ็บป่วยต่างกัน

47921797: MAJOR: FAMILY PRACTITIONER NURSING; M.N.S (FAMILY PRACTITIONER NURSING)

KEYWORDS: CARE NEEDS/ CARE RECEIVED/ FAMILY-CENTERED CARE

CHALEENA PHEWLEUNG: NEEDS AND RECEIVING OF THE FAMILY-CENTERED CARE OF FAMILIES WITH ILL CHILDREN AT ONE COMMUNITY HOSPITAL IN CHONBURI PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: CHINTANA WACHARASIN, Ph.D., WANNEE DEOISRES, Ph.D. 84 P. 2011.

The purpose of this descriptive research were to identify and describe needs and receiving of the family-centered care of families with ill children at one community hospital, Chon Buri province. Systematic random sample included 198 mothers whose their children aged 0-13 years admitted in a pediatric ward of the hospital from April to May 2011. Research instruments contained the demographic questionnaire for the child and family, and the questionnaire of needs and receiving of the family-centered care . The second consisted of 4 categories. Including family respect, information, support, and collaboration. Content validity was confirmed the panel of experts: and internal consistency reliability of alpha coefficient was .82. Data analysis included percent, mean, standard deviation and one-way ANOVA .

Results of the study revealed that:

1. Needs of the family-centered care among families of pediatric patients by the child age and types of illness were statistically significant ($F = 200.8 p < .05$ and ($F = 11.8 p < .05$ respectively)
2. Receiving of the family-centered care among families of pediatric patients by the child age and types of illness were statistically significant ($F = 59.56 p < .05$ and ($F = 16.48 p < .05$ respectively)
3. Mean difference of needs of the family-centered care among families of pediatric patients by the child age and types of illness were statistically significant ($F = 81.52 p < .05$ and ($F = 81.52 p < .05$ respectively)
4. Mean difference of receiving of the family-centered care among families of pediatric patients by the child age and types of illness were statistically significant ($F = 81.52 p < .05$ respectively)

These findings indicate that needs of the family-centered care in families with ill children were higher in younger children and critical illness. Received needs of the family-centered care in families with ill children were lower in older children acute illness, and chronic illness. Therefore, nurses should provide family-centered care in order to meet the needs of families with different ages and types of illness.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดของการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง.....	10
วัยของเด็กป่วยกับความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัว	
เป็นศูนย์กลางของครอบครัว	20
ประเภทของความเจ็บป่วยกับความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้น	
ครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัว	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	30
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	33
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยเด็กและครอบครัวของผู้ป่วยเด็ก	33
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษานในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม แยกตามกลุ่มอายุ และประเภทของความเจ็บป่วย	37
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลต่างคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กระหว่างกลุ่ม ที่มีอายุต่างกัน และประเภทของความเจ็บป่วยของเด็กป่วยต่างกัน	42
5 สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการศึกษา.....	47
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	52
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	53
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก	65
ภาคผนวก ข	70
ภาคผนวก ค	75
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	84

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยเด็ก	35
2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของครอบครัวผู้ป่วยเด็ก.....	37
3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของ ครอบครัวผู้ป่วยเด็ก ระหว่างเด็กป่วยที่มีอายุต่างกัน	39
4 ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแล โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย กุมารเวชกรรม แยกตามกลุ่มอายุ เป็นรายคู่	40
5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของ ครอบครัวผู้ป่วยเด็ก ระหว่างเด็กป่วยที่มีอายุต่างกัน	40
6 ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการได้รับการดูแล โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย กุมารเวชกรรม แยกตามกลุ่มอายุ เป็นรายคู่	41
7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของ ครอบครัวผู้ป่วยเด็ก ระหว่างเด็กป่วยที่มีประเภทของความเจ็บป่วยต่างกัน	41
8 ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแล โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย กุมารเวชกรรม แยกตามประเภทของความเจ็บป่วย เป็นรายคู่	42
9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของ ครอบครัวผู้ป่วยเด็ก ระหว่างเด็กป่วยที่มีประเภทของความเจ็บป่วยต่างกัน	42
10 ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการได้รับการดูแล โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย กุมารเวชกรรม แยกตามประเภทของความเจ็บป่วย เป็นรายคู่	42
11 เปรียบเทียบผลต่างคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้น ครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมาร เวชกรรม แยกตามกลุ่มอายุ	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลต่างคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม แยกตามกลุ่มอายุ เป็นรายคู่ 44
13	เปรียบเทียบผลต่างคะแนนเฉลี่ยความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม แยกตามประเภทของความเจ็บป่วย..... 45
14	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการดูแลและการได้รับการดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางของครอบครัวผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม แยกตามประเภทของความเจ็บป่วย..... 45

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

9

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University